

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL TIMIȘOARA
SECȚIA PENALĂ

Dosarul nr.5287/290/2013

cod operator 2711

ÎNCHEIERE

Ședința publică din 5 FEBRUARIE 2016
Completul constituit din:

PREȘEDINTE: A. N.
JUDECĂTOR : L. B.A
GREFIER: A. J.

Ministerul Public este reprezentat de procuror E.B. din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara.

Pe rol se află judecarea apelului declarat de inculpatul R. L.C. împotriva sentinței penale nr. 2808 pronunțată la data de 17.11.2015 în dosarul nr. 5287/290/2013 al Judecătoriei Timișoara.

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă inculpatul apelant, asistat de avocat ales A. A.

Procedură de citare legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care, apărătorul inculpatului depune la dosarul cauzei împuternicire avocațială, motive de apel și cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiției în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Apărătorul inculpatului solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru a se stabili dacă legiuitorul a înțeles să incrimineze în conținutul art.371 C.p o parte din conținutul constitutiv al infracțiunii din vechea reglementare a art. 321 C.p, respectiv,dacă potrivit prevederilor art. 371 C.p se impune în mod necesar ca violențele, amenințările sau atingerea gravă adusă demnității să vizeze una sau mai multe persoane.

De asemenea, solicită în temeiul art. 476 alin.2 C.p.p suspendarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile de către ÎCCJ.

Instanța pune în discuție admisibilitatea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiției în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept vizând succesiunea în timp a normei penale și modul în care legiuitorul a înțeles să incrimineze în conținutul art.371 C.p o parte din conținutul constitutiv al infracțiunii din vechea reglementare a art. 321 C.p, respectiv ,dacă potrivit prevederilor art. 371 C.p se impune în mod necesar ca violențele, amenințările sau atingerea gravă adusă demnității să vizeze una sau mai multe persoane.

Apărătorul contestatorului susține admisibilitatea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiției în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea problemei de drept invocată arătând că se impune a se lămuri aspectele constând în aceea că dacă în situația unui conflict fizic sau verbal dintre două persoane, victimă - agresor, în loc public, fără a fi vătămate în mod direct sau indirect alte persoane, poate avea relevanță penală prin încadrarea juridică a faptei și în

prevederile art. 371 C.p. Cu referire la această cauză, face precizarea că fapta a fost urmărită din oficiu înainte ca victima să formuleze plângere prealabilă, pe care ulterior a și retras-o, astfel că din punct de vedere al condițiilor de fond și formă, cererea este admisibilă.

Procurorul apreciază ca inoportună cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție întrucât nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru sesizarea completului care să se pronunțe asupra dezlegării unor chestiuni de drept. În acest sens solicită a se avea în vedere modalitatea de comitere a faptei de către inculpat, respectiv într-o sală de sport, infracțiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice fiind corect reținută de instanța de fond.

În replică, apărătorul inculpatului învederează că în cerere se referă la conținutul activității materiale privind noua infracțiune, întrucât în noua reglementare legea instituie pe lângă condiția săvârșirii în public a actelor și faptelor care pot fi încadrate în dispozițiile art. 371 C.p., respectiv că trebuie să existe violențe comise împotriva persoanelor ori amenințări sau atingeri grave aduse demnității persoanelor.

Procurorul precizează că în speța de față din modalitatea de comitere a faptei rezultă că inculpatul a exercitat violențe verbale, care s-au răsfânt asupra persoanelor aflate în sala de sport unde a avut loc incidentul.

Inculpatul apelant, susține concluziile apărătorului său.

Instanța constată că cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea problemei de drept este admisibilă, și pune în vedere apărătorului inculpatului și procurorului să își exprime punctul de vedere în scris cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 371 C.p., până la data de 11.02.2016.

CURTEA,

Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, constată:

A). Obiectul cauzei pe scurt.

Prin rechizitoriul nr. 993/P/2013 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Reșița înregistrat inițial pe rolul Judecătoriei Reșița, iar apoi pe rolul Judecătoriei Timișoara la data de 10.02.2015 sub nr. 5287/290/2013, în urma admiterii de către Curtea de Apel Timișoara, prin sentința nr. 11/PI/29.01.2015, a cererii de strămutare formulată de inculpat, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului R.L.C. pentru săvârșirea infracțiunii de ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea ordinii și liniștii publice prev. de art. 321 alin.1 C.p. din 1969, cu aplic. art.37 al.1 lit.b C.p.

Prin actul de sesizare a instanței, s-a reținut că, în data de 29.03.2013, în jurul orei 19:53, în incinta sălii de sport – S.C. SUPERFIT S.R.L., situată în Mun. Reșița, B-dul A.I. Cuza, nr. 53, în prezența mai multor persoane (angajați și clienți ai sălii de sport respective), l-a acostat pe numitul M. A.A. și fără nici un motiv i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele și i-a adresat acestuia cuvinte și expresii jignitoare precum și amenințări, de natură să provoace indignarea și revolta persoanelor existente în spațiul respectiv, manifestări de violență prin care s-au adus atingeri bunelor moravuri, s-a produs scandal public și s-a tulburat ordinea și liniștea publică.

Prin sentința penală nr.2808/17.11.2015 pronunțată de Judecătoria Timișoara în baza art. 371 Cod penal cu aplicarea art. 41 alin.1 Cp. și cu aplicarea art. 5 C.pen., în condițiile art.43 alin.5 C.p. s-a dispus condamnarea inculpatului **R.L.C.** la o pedeapsă de **1 (unu) an închisoare**, pentru săvârșirea infracțiunii de tulburarea ordinii și liniștii publice, cu executare în regim de detenție.

În temeiul art. 67 CP s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a (dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice), b (dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat) și m (dreptul de a se afla în sala de sport SC SUPER FIT SRL din Reșița) CP pe o perioadă de 2 ani, care se execută potrivit art.68 alin.1 lit.c C.p., după executarea pedepsei.

În temeiul art.65 din C.p. s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prev. de art.66 alin.1 lit. a, b și m din Codul penal, care se execută potrivit art. 65 alin.3 C.p., de la rămânerea definitivă a hotărârii.

În temeiul art.404 alin.4 C.p.p. rap. la art.72 alin.1 C.p. s-a dedus din pedeapsa ce urmează a fi executată de către inculpat durată reținerii și durată arestării preventive de la data de 04.04.2013 la data de 18.04.2013 și de la data de 31.01.2014 la data de 04.02.2014.

B). Expunerea pe scurt chestiunii de drept.

În discuție sunt următoarele probleme, și anume:

1. Chestiunea de drept este generată de succesiunea în timp a normei penale și de modul în care legiuitorul a înțeles să incrimineze în conținutul art. 371 C.p o parte din conținutul constitutiv al infracțiunii din vechea reglementare a art. 321 C.p anterior, respectiv dacă potrivit prevederilor art. 371 C.p se impune în mod necesar ca violențele, amenințările sau atingerea gravă adusă demnității să vizeze una sau mai multe persoane.

Dispozițiile normative incidente în cauză:

ART. 371 C.p : Tulburarea ordinii și liniștii publice.

„ Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă, fapta persoanei care, în loc public, prin violențe comise împotriva persoanelor sau bunurilor, ori prin amenințări sau atingeri grave aduse demnității persoanelor, tulbură ordinea și liniștea publică”.

ART. 375 C.p: Ultraj contra bunelor moravuri.

„ Fapta persoanei care, în public, expune sau distribuie fără drept imagini ce prezintă explicit o activitate sexuală, alta decât cea la care se referă art. 374 C.p, ori săvârșește acte de exhibiționism sau alte acte sexuale explicite, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă”

ART. 321 Codul penal anterior :

„ (1) Fapta persoanei care, în public, săvârșește acte sau gesturi, proferează cuvinte ori expresii, sau se dedă la orice alte manifestări prin care se aduce atingere bunelor moravuri sau se produce scandal public ori se tulbură, în alt mod liniștea

publică, constituie infracțiunea de ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea ordinii și liniștii publice, și se pedepsește cu închisoarea de la 1 la 5 ani”.

(2) „dacă prin fapta prevăzută la alin.1 sau tulburat grav liniștea și ordinea publică, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani”.

C. Examenul de admisibilitate a sesizării.

Judecătorul apreciază ca fiind întrunite cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 475 Cod procedură penală, respectiv:

1. Completul de judecată al Curții de Apel Timișoara este investit cu soluționarea apelului declarat de inculpatul Radu Laurențiu Cătălin împotriva soluției pronunțată de prima instanță prin care acesta a fost condamnat.
2. De lămurirea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei .
3. Asupra chestiunii de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare (concluzie formulată în urma consultării evidenței electronice).

D. Punctele de vedere ale procurorului și persoanei condamnate asupra chestiunii de drept sesizate.

Procurorul a opinat în sensul respingerii ca inadmisibilă a sesizării ÎCCJ pentru dezlegarea chestiunii de drept invocate, pentru următoarele considerente. Cu privire la elementul material al laturii obiective a infracțiunii prev. de art. 371 C.p, opinează că în absența unei precizări a legii, violența îndreptată asupra persoanelor poate fi atât fizică cât și verbală. Cu privire la atingerile grave aduse demnității persoanelor acestea semnifică acele acțiuni cu caracter ofensator care sunt de natură să vătăme sentimentul de prețuire pe care persoane îl are față de ea însăși sau considerația, aprecierea de care aceasta se bucură din partea celorlalți membri ai societății. În cauză elementul material s-a realizat în aceste două modalități de comitere a faptei, prin acțiunile inculpatului de a lovi partea vătămată în zona feței și de a-i adresa injurii, gest disprețuitor de natură a-l pune pe acesta într-o situație umilitoare, atingându-i astfel în mod grav demnitatea în prezența mai multor persoane care au observat în mod direct gesturile inculpatului și care la rândul lor au fost afectate de acțiunea inculpatului, creându-le teamă și indignare față de inculpat. Prin modalitatea de săvârșire a faptei, respectiv în cadrul unei săli de sport, cu ocazia efectuării unor antrenamente de rutină ale membrilor, la care participau un număr relativ mare de persoane, acțiunea inculpatului contra unei persoane care își desfășura antrenamentul, a determinat o reacție de dezaprobare din partea celor prezenți, inculpatul a tulburat în mod real ordinea și liniștea publică și având un impact extins în cadrul societății civile. Date fiind cuvintele jignitoare adresate de inculpat părții vătămate, apreciază că violențele au vizat și marcat negativ toate persoanele prezente la locul incidentului. Prin urmare, chiar dacă acțiunea inculpatului de lovire și amenințare (jignire) a vizat o singură persoană, aceasta s-a răsfrânt asupra tuturor persoanelor prezente, astfel că este întrunită cerința legiuitorului stipulată în art. 371 C.p, așa cum este descrisă în actul de inculpare dar și în sentința primei instanțe.

Apărătorul inculpatului în notele depuse apreciază că din analiza comparativa a modalităților alternative de săvârșire a faptei, noua reglementare din art.371 NCP apare ca fiind restrictivă, legea instituind pe lângă condiția săvârșirii în public a actelor si faptelor ce pot fi încadrate în acest text de lege. Astfel, daca sub imperiul vechii legi actele sau gesturile, cuvintele ori expresiile sau orice altă manifestare prin

care se aduceau atingere bunelor moravuri se producea scandal public ori se tulbura liniștea și ordinea publică, constituia infracțiune pentru ca aceeași faptă sub imperiul noului cod penal să aibă relevanță penală, trebuie să existe violente comise împotriva persoanelor sau bunurilor ori amenințări sau atingeri grave aduse demnității persoanelor. Interpretând gramatical cuvintele și expresiile folosite în conținutul art.371 CP, se ajunge la concluzia că pluralul folosit în două rânduri de către legiuitor nu este întâmplător, creând în opinia apărării o condiție de existență a acestei infracțiuni, pluralitatea pasivă ce este vizată fie de violente ori amenințări sau atingeri grave aduse demnității. Aplicând criteriul per a contrario se ajunge la concluzia că violentele comise în public împotriva unei persoane sau amenințările ori atingerile grave aduse demnității unei persoane nu au relevanță penală. Aspectul teoretic invocat prezintă importanța și în speta de față, raportat la obiectul cauzei. Astfel, inculpatul a fost trimis în judecată prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria Resița, pentru săvârșirea infracțiunii de ultraj contra bunelor moravuri și tulburare a liniștii publice prev. de art. 321 alin.1 CP cu aplicarea art.37 lit.b CP, în sarcina mea reținându-se că în 29.03.2013, aflându-se în incinta sălii de sport SC SUPERFIT SRL din Resița, a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele, numitului M.A.A., că i-a adresat acestuia cuvinte și expresii jignitoare precum și amenințări de natură să provoace indignarea și revolta persoanelor existente în spațiul respectiv, manifestări de violență prin care s-a adus atingere bunelor moravuri, s-a produs scandal public și s-a tulburat ordinea și liniștea publică. Instanța de fond prin SP 2808/17.11.2015, a dispus condamnarea inculpatului la o pedeapsă de 1 an închisoare cu executare în detenție, reținând că se face vinovat de săvârșirea infracțiunii prev. de art.371 CP cu aplicare art.41. alin.1 CP, în urma aplicării prev.art.5 CP, noua lege fiind apreciată ca fiind cea favorabilă. Inculpatul a invocat în apărare, potrivit celor consemnate în încheierea din 21.10.2015, data la care au avut loc dezbaterile pe fondul cauzei aspectele invocate în prezenta cerere de sesizare a ICCJ. Instanța de fond, a reținut la fila 9 din sentința atacată că din punct de vedere material, infracțiunea se realizează doar prin acte de violență, îndreptate împotriva persoanelor sau bunurilor și prin amenințări respectiv prin atingeri grave aduse demnității. În continuare, instanța de fond a reținut expresis verbis, absența vreunei precizări a legii, făcând mai apoi într-o manieră proprie analiză felului de violență și semnificația noțiunii de atingere gravă adusă demnității persoanelor, pentru că în cele din urmă să îl indice doar pe numitul M.A.A. ca fiind receptorul faptelor inculpatului.

Dezlegarea din punct de vedere teoretic a chestiunii de drept din prezenta solicitare, va lămurii și aspectele constând în aceea că, dacă în situația unui conflict fizic ori verbal între două persoane, victima agresor, în loc public, fără a fi vătămate în mod direct și nemijlocit alte persoane, poate avea relevanță penală prin încadrarea juridică a faptei și în prev art. 371 NCP. Voința legiuitorului se pune a fi interpretată în sensul protejării obiectului juridic special, în situația în care activitatea materială incriminată vatămă mai mult decât ocroteste obiectul juridic special al infracțiunilor de loviri sau alte violente prev de art. 193 CP ori amenințarea prev de art. 206 CP. A interpreta altfel s-ar putea ajunge la situația imposibilă că una și aceeași faptă să fie încadrată în același timp în conținutul constitutiv a două infracțiuni de sine statatoare fără a exista între ele cerința reglementată de art. 38 alin 2 CP privind concursul formal de infracțiuni. Aceasta cu atât mai mult cu cât, persoana agresată fizic sau verbal este ocrotită de legea penală prin incriminarea ca infracțiuni a faptelor de lovire sau alte violente și amenințare. S-a arătat că un aspect deosebit de important, ce poate să decurgă din modalitatea de soluționare a chestiunii de drept, îl constituie posibilitatea recurgerii la principiul oficialității urmăririi penale, în asemenea cazuri când victima nu formulează plângere prealabilă pentru faptele săvârșite

impotriva sa. Situația este prezentă și în această cauză, când fapta a fost urmărită din oficiu înainte ca victima să formuleze plângere prealabilă, pe care ulterior a retras-o. Cele expuse demonstrează că din punct de vedere al condițiilor de fond și forma, prezenta cerere este admisibilă, încadrându-se în prev. art. 475 și urm. CPP.

E. Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate.

Completul de judecată apreciază că potrivit Noului cod penal activitatea materială circumscrisă laturii obiective a infracțiunii a fost defalcată prin incriminarea distinctă cu denumire marginală proprie în două infracțiuni de sine stătătoare, respectiv „tulburarea ordinii și liniștii publice”, reglementată de art. 371 C.p și „ultraajul contra bunelor moravuri”, prev. de art. 375 C.p., în speță fiind aplicabil art. 371 C.p. care face parte din titlul VIII- infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială, capitolul I- infracțiuni contra ordinii și liniștii publice. Se impune precizarea că infracțiunea de ultraajul contra bunelor moravuri și tulburarea ordinii și liniștii publice reglementată de art. 321 din Vechiul Cod penal făcea parte din același capitol al infracțiunilor care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială.

Incriminarea infracțiunii prev. de art. 371 C.p dă expresie preocupării legiuitorului pentru asigurarea unui climat de conviețuire pașnică și demnă, întemeiat pe respect și considerație reciprocă între membrii colectivității, obiectul juridic special constituindu-l relațiile sociale de conviețuire a căror existență și dezvoltare sunt condiționate de respectarea bunelor moravuri în relațiile interumane și a liniștii publice. În literatura juridică de specialitate (Alexandru Boroii- Drept penal parte specială - Ediția II- Editura CH BECK – București 2014 – pag. 686) s-a considerat că subiectul pasiv al infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice este statul ca subiect pasiv principal sau persoanele ale căror sentimente morale au fost ultrajate sau cărora li s-a adus atingere prin scandalul public provocat, ca subiect pasiv adiacent. Astfel, dacă sub imperiul vechii legi nu era precizat dacă actele sau gesturile ori expresiile sau orice altă manifestare prin care se aducea atingere bunelor moravuri ori se tulbura liniștea și ordinea publică trebuie comise împotriva unuia sau mai multor persoane sau bunuri, sub imperiul Noului Cod penal legiuitorul a stabilit că fapta persoanei comisă în public prin violență trebuie îndreptată „ împotriva persoanelor sau bunurilor ori prin amenințări sau atingeri grave asupra demnității persoanelor”, urmarea imediată constând în crearea unei stări de pericol pentru relațiile de conviețuire socială ca urmare a săvârșirii acțiunii incriminate. Modalitățile normative ale infracțiunii sunt reflectate în modurile în care poate fi realizat elementul material al infracțiunii : violențe comise împotriva persoanelor sau bunurilor ori prin amenințări sau atingeri grave aduse demnității persoanelor.

Interpretând gramatical conținutul normei de incriminare a infracțiunii prev. de art.371 C.p, completul de judecată apreciază că pluralul folosit de legiuitor conduce la concluzia întrunirii elementelor constitutive ale infracțiunii doar în situația în care acțiunea incriminatoare este îndreptată împotriva mai multor persoane, pluralitatea pasivă fiind necesară pentru existența infracțiunii. Aceasta a fost și interpretarea dată art. 321 din Vechiul Cod penal de către instanțele naționale, prin decizia penală nr. 627/1984 a Tribunalului Hunedoara publicată în RRD nr. 5/1985, statuându-se că atunci când manifestările lipsite de respect sunt adresate unei singure persoane în urma unui conflict personal nu există această infracțiune.

Instanța de apel apreciază că voința legiuitorului se impune a fi interpretată în sensul protejării obiectului juridic special în situația în care activitatea materială incriminată de prevederile art. 371 C.p aduce atingere unor valori sociale diferite decât cele care ocrotesc obiectul juridic special al infracțiunilor de lovire sau alte

violente prev. de art. 193 ori amenințarea prev. de art. 206 C.p, astfel încât pluralitatea de subiecți pasivi împotriva cărora să fie îndreptată acțiunea circumscrisă elementului material al laturii obiective a infracțiunii prev. de art. 371 C.p este necesară. Această interpretare se impune cu atât mai mult cu cât persoana agresată fizic sau verbal este ocrotită de legea penală prin titlul I – infracțiuni contra persoanei, capitolul II- infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății persoanei.

În concluzie, se apreciază că este necesar ca Înalta Curte de Casație și Justiție să dea o dezlegare problemelor de drept sus menționate.

În ce privește jurisprudența relevantă la nivel național și comunitar, nu sunt cunoscute hotărâri în care să fi fost analizată chestiunea de drept supusă discuției.

Pentru aceste considerente,

DISPUNE:

În baza art. 475 Cod procedură penală sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

„ Dacă elementul material al laturii obiective a infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice prev. de art. 371 C.p, trebuie îndreptat împotriva mai multor persoane și dacă în situația în care acțiunea descrisă a vizat o singură persoană operează dezincriminarea conform art.4 C.p.p.”

În baza art. 476 alin. 2 Cod procedură penală suspendă soluționarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, din 5 februarie 2016.

Președinte

A. N.

Judecător,

L.B.A

Grefier

A.J